

## **KẾ HOẠCH**

### **Phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục ở trâu, bò trên địa bàn huyện Đak Đoa**

#### **I. Tính cấp thiết:**

##### **1. Khái quát về bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò (VDNC)**

- Bệnh Viêm da nổi cục (tên tiếng Anh là Lumpy Skin Disease, viết tắt là LSD), còn được gọi là bệnh Viêm da nổi cục truyền nhiễm hoặc bệnh Da sần, là bệnh truyền nhiễm do một loại vi rút thuộc họ Poxviridae gây ra trên trâu, bò. Vi rút không gây bệnh trên người. Đường truyền lây chủ yếu qua côn trùng đốt như muỗi, ruồi, ve; bệnh cũng có thể lây truyền do vận chuyển trâu, bò mang mầm bệnh, sử dụng chung máng uống, khu vực cho ăn, sữa, tinh dịch và qua tiếp xúc trực tiếp.

- Dịch bệnh xảy ra theo mùa, chủ yếu vào những tháng ẩm, khi côn trùng hoạt động mạnh và phong phú nhất, gây thiệt hại về năng suất do sản lượng sữa giảm mạnh, giảm khả năng sinh sản, sảy thai, tổn thương da, giảm tăng trọng và có thể chết, gây tổn thất về kinh tế do hạn chế vận chuyển và thương mại.

- Động vật mắc cảm với vi rút Viêm da nổi cục là trâu, bò. Tỷ lệ trâu, bò mắc bệnh khoảng 10-20% ; tỷ lệ chết khoảng 1-5%. Thời gian ủ bệnh trung bình khoảng 4-14 ngày.

- Triệu chứng, bệnh tích: Trâu, bò mắc bệnh có những dấu hiệu như: Sốt cao, có thể trên 41°C, giảm năng suất sữa rõ rệt ở gia súc đang cho con bú, suy nhược, bỏ ăn và hốc hác, viêm mũi, viêm kết mạc và tiết nhiều nước bọt, sưng hạch bạch huyết bề mặt. Hình thành các nốt sần có đường kính từ 2-5 cm, đặc biệt là ở da đầu, cổ, chân, bầu vú, cơ quan sinh dục và đáy chậu trong vòng 48 giờ sau khi bắt đầu phản ứng sốt.

- Chẩn đoán bệnh:

+ Chẩn đoán dựa vào các triệu chứng, bệnh tích xuất hiện của trâu, bò bệnh biểu hiện như sốt và các nốt sần đặc trưng trên da trâu, bò (nốt sần có đường kính từ 2-5cm, đặc biệt là ở da đầu, cổ, chân, bầu vú, cơ quan sinh dục)

+ Chẩn đoán tại thực địa cần được xác nhận bằng xét nghiệm trong phòng thí nghiệm các mẫu da tổn thương, vảy, máu được chống đông bằng EDTA hoặc gạc nước bọt. Vảy và da dễ thu mẫu và có thể được gửi đi mà không cần bảo quản trong môi trường vận chuyển mà có thể để trong ống lấy mẫu sạch hoặc các loại dụng cụ khác.

##### **2. Tình hình dịch bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò trên địa bàn huyện:**

Tính đến ngày 03/06/2021, toàn huyện đã có 92 con bò của 57 hộ tại 9 thôn thuộc 2 xã Ia Pết, Đak Sơ mei. Trong đó: Xã Ia Pết: 82 con/56 hộ tại 08/08 thôn, làng; Xã Đak Somei: 10 con/73con/01hộ tại làng Pral Sơ mei.

## **II. Mục tiêu**

Nhằm chủ động và thực hiện đồng bộ các biện pháp khống chế, không để dịch bệnh lây lan ra diện rộng và dập tắt ổ dịch tại xã Ia Pết, xã Đak Somei, giảm thiểu thiệt hại do dịch bệnh gây ra; góp phần phát triển chăn nuôi, ổn định kinh tế.

## **III. Nội dung của kế hoạch**

### **1. Ngăn chặn sự xâm nhiễm và rút VDNC từ bên ngoài**

- Phối hợp thực hiện cách ly kiểm dịch động vật, sản phẩm động vật nhập từ ngoài vào địa bàn huyện theo quy định của Luật Thú y và các văn bản hướng dẫn dưới Luật;

- Kiểm soát, ngăn chặn các trường hợp vận chuyển, buôn bán, trao đổi động vật, sản phẩm động vật bất hợp pháp; không rõ nguồn gốc vào địa bàn huyện.

### **2. Thông tin, tuyên truyền**

- Xây dựng giải pháp thông tin tuyên truyền phù hợp với địa phương, đặc biệt quan tâm chú trọng đối với các vùng trọng điểm chăn nuôi bò của huyện;

- Đa dạng hóa các hình thức thông tin, tuyên truyền như tờ rơi, áp phích, pa nô... để nâng cao nhận thức của cộng đồng về tính chất nguy hiểm của dịch bệnh VDNC; các biện pháp phòng, chống bệnh VDNC; các quy định của Luật Thú y, các văn bản hướng dẫn thi hành Luật, các văn bản chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Nông nghiệp và PTNT về phòng, chống dịch bệnh VDNC; trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân trong việc phát hiện, báo cáo và tổ chức thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh động vật.

- Xây dựng bảng tin hướng dẫn, phổ biến về nguy cơ, tác hại và các biện pháp phòng, chống bệnh VDNC; hướng dẫn UBND các xã, thị trấn triển khai các biện pháp phòng, chống dịch bệnh, phát hiện sớm, xử lý kịp thời, thực hiện quản lý kiểm soát giết mổ, quản lý an toàn thực phẩm trên địa bàn, không mua, bán động vật mắc bệnh, nghi mắc bệnh hoặc chết không rõ nguyên nhân.

### **3. Giám sát dịch bệnh**

- Giám sát chủ động: Mục đích phát hiện sớm các trường hợp mắc bệnh để khoanh vùng, dập dịch kịp thời, giảm thiểu thiệt hại về kinh tế, hạn chế sự lây lan của dịch bệnh. Hộ chăn nuôi, chủ cơ sở nuôi trâu, bò, thú y cơ sở chủ động theo dõi, giám sát đàn trâu, bò. Trường hợp phát hiện trâu, bò bệnh, nghi mắc bệnh VDNC thì báo cơ quan thú y chuyên môn tổ chức kiểm tra xác minh và kịp thời thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh không để lây lan.

- Giám sát bị động: Khi phát hiện trâu bò có các biểu hiện triệu chứng của bệnh, nghi bệnh VDNC tổ chức điều tra ổ dịch, lấy mẫu của gia súc mắc bệnh, nghi mắc bệnh để gửi xét nghiệm xác định nguyên nhân gây bệnh.

#### **4. Tiêm phòng vắc xin**

##### **4.1 Tiêm phòng không chế bao vây khẩn cấp khi có dịch VDNC xảy ra**

- Đối tượng tiêm phòng: Trâu, bò khỏe mạnh tại địa bàn xã, thị trấn trong vùng có ổ dịch và vùng bị dịch uy hiếp. Tùy theo tình hình dịch diễn biến của dịch bệnh và nguồn lực tại địa phương.

- Loại vắc xin: vắc xin được Bộ Nông nghiệp và PTNT, Cục Thú y khuyến cáo về chủng loại vắc xin VDNC sử dụng tiêm phòng cho đàn vật nuôi.

- Điều kiện, phương tiện, dụng cụ và các biện pháp kỹ thuật liên quan đến bảo quản, vận chuyển vắc xin và tiêm phòng phải đạt yêu cầu.

- Cách thức sử dụng vắc xin: Theo hướng dẫn của nhà sản xuất vắc xin.

#### **5. Kiểm soát vận chuyển, kiểm soát giết mổ, kiểm tra vệ sinh thú y**

- Tổ chức công tác kiểm dịch, kiểm soát giết mổ, kiểm tra vệ sinh thú y theo quy định; xử lý những trường hợp vận chuyển động vật, sản phẩm động vật không rõ nguồn gốc.

- Công an huyện, Đội Quản lý thị trường số 8, UBND xã, thị trấn phối hợp tăng cường kiểm soát việc lưu thông, giết mổ, tiêu thụ động vật, sản phẩm động vật trên địa bàn. Quản lý chặt chẽ các cơ sở kinh doanh, buôn bán gia súc, gia cầm, thực hiện ký cam kết thực hiện công tác phòng, chống dịch bệnh và không mua bán gia súc bệnh, nghi bệnh, chết không rõ nguyên nhân.

#### **6. Biện pháp ứng phó, xử lý ổ dịch, chống dịch**

##### **a. Chủ gia súc thực hiện các biện pháp xử lý ổ dịch**

- Cách ly ngay động vật mắc bệnh hoặc các dấu hiệu mắc bệnh;

- Ký cam kết thực hiện không mua bán, vận chuyển, giết mổ, tiêu thụ, vớt xác gia súc mắc bệnh, có dấu hiệu mắc bệnh, động vật chết, sản phẩm động vật mang mầm bệnh ra môi trường;

- Thực hiện vệ sinh, khử trùng, tiêu độc chuồng trại, trang thiết bị chăn nuôi; tiêu hủy bắt buộc gia súc mắc bệnh, có dấu hiệu mắc bệnh, gia súc chết theo hướng dẫn của cơ quan quản lý chuyên ngành thú y và quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường.

- Cung cấp thông tin đầy đủ, chính xác về dịch bệnh động vật theo yêu cầu của cơ quan quản lý chuyên ngành thú y và nhân viên thú y cấp xã.

- Thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh theo quy định, theo hướng dẫn, chỉ đạo của cơ quan có thẩm quyền.

### **b. Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện:**

- Tiến hành xác minh và lấy mẫu gửi xét nghiệm, chẩn đoán bệnh;
- Hướng dẫn cho UBND các xã, thị trấn triển khai các biện pháp chống dịch cụ thể:
  - + Tổ chức rà soát thống kê số hộ chăn nuôi, số lượng trâu, bò, dê trên địa bàn xã có dịch phát hiện sớm gia súc mắc bệnh, nghi mắc bệnh; hướng dẫn người chăn nuôi ký cam kết đối với các hộ có gia súc bệnh, nghi mắc bệnh không bán chạy, không giết mổ, không vứt xác gia súc chết, bệnh ra môi trường; đối với các hộ chưa có gia súc bệnh tăng cường chăm sóc nuôi dưỡng.
  - + Triển khai tiêm phòng vắc xin bao vây ổ dịch khẩn cấp; phun thuốc diệt côn trùng, ruồi, muỗi, ve, mòng... liên tục trong vòng 03 tuần tại các hộ chăn nuôi có gia súc có biểu hiện bị bệnh, nghi bị bệnh; tổng vệ sinh, tiêu độc, khử trùng toàn bộ khu vực có dịch và các khu vực xung quanh, khu vực có nguy cơ cao.
  - + Lập chốt kiểm soát tạm thời trên các trục đường giao thông ra, vào vùng dịch, vùng khống chế nhằm ngăn chặn, không để động vật, SPĐV miễn cưỡng ra, vào vùng dịch;
  - + Đặt biển báo khu vực có dịch, hướng dẫn tránh đi qua vùng dịch, tổ chức phun khử trùng các phương tiện vận chuyển từ vùng dịch đi ra ngoài;
  - + Xử lý gia súc mắc bệnh, chết trong vùng dịch: Tiêu hủy toàn bộ số trâu, bò có kết quả xét nghiệm dương tính với bệnh VDNC, hoặc gia súc trong cùng địa bàn cấp xã có biểu hiện lâm sàng của bệnh VDNC; theo hướng dẫn của Bộ Nông nghiệp và PTNT, Cục Thú y, Sở Nông nghiệp và PTNT, Chi cục Chăn nuôi và Thú y.

### **7. Tiêu hủy:**

- Tổ chức tiêu hủy toàn bộ gia súc có kết quả xét nghiệm dương tính với bệnh VDNC hoặc gia súc trong cùng địa bàn cấp xã (đã có kết quả xét nghiệm dương tính) có biểu hiện lâm sàng của bệnh VDNC.
- Biện pháp tiêu hủy: Gia súc chết do bệnh Viêm da nổi cục trên trâu bò phải được tiêu hủy triệt để bằng phương pháp đào hố, đốt rồi chôn kỹ. Không giết mổ, tiêu thụ thịt của gia súc mắc bệnh chết.

### **8. Vệ sinh, tiêu độc, khử trùng:**

- Khi chưa có dịch bệnh: Hướng dẫn người chăn nuôi định kỳ dọn dẹp vệ sinh, tiêu độc, khử trùng khu vực chăn nuôi theo lịch của cơ sở và theo các đợt phát động của huyện, tỉnh. Các cơ sở giết mổ, sơ chế, chế biến, buôn bán động vật, sản phẩm động vật thực hiện tiêu độc, khử trùng sau mỗi ca giết mổ, sau khi sản xuất và sau mỗi phiên chợ.

- Khi có dịch bệnh xảy ra: Tổ chức tổng vệ sinh, phun thuốc sát trùng, thuốc diệt côn trùng, ruồi, muỗi, ve, mòng... liên tục trong vòng 03 tuần tại các hộ có gia súc có biểu hiện bệnh, nghi bệnh; đồng thời tổng vệ sinh, phun thuốc sát trùng toàn bộ các vùng có nguy cơ cao, xung quanh hộ chăn nuôi có gia súc mắc bệnh.

#### **9. Chính sách hỗ trợ:**

Hỗ trợ cho chủ vật nuôi có gia súc buộc phải tiêu hủy do dịch bệnh với định mức, quy trình và điều kiện theo quy định tại Nghị định số 02/2017/NĐ-CP ngày 09/01/2017 của Chính phủ quy định về cơ chế, chính sách hỗ trợ sản xuất nông nghiệp để khôi phục sản xuất vùng bị thiệt hại do thiên tai, dịch bệnh gây ra.

### **IV. Kinh phí thực hiện**

- Trường hợp có dịch bệnh VDNC xảy ra trên địa bàn huyện, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp xây dựng dự toán chi tiết gửi phòng Nông nghiệp và PTNT, phòng Tài chính - Kế hoạch để tổng hợp tham mưu UBND huyện xem xét, bố trí kinh phí để thực hiện theo đúng quy định.

- Kinh phí của tổ chức, cá nhân: tự bảo đảm kinh phí mua vắc xin và tổ chức tiêm phòng phòng, chống dịch bệnh chủ động cho đàn trâu, bò theo khuyến cáo, hướng dẫn của cơ quan chuyên môn; Tổ chức, cá nhân kinh doanh, giết mổ, vận chuyển động vật, sản phẩm động vật bị bệnh, nghi bị bệnh chi trả kinh phí lấy mẫu, xét nghiệm và tiêu hủy khi phát hiện động vật, sản phẩm động vật dương tính vi rút gây bệnh VDNC.

### **V. Tổ chức thực hiện:**

#### **1. Phòng Nông nghiệp và PTNT:**

Chủ trì triển khai kế hoạch phòng, chống bệnh VDNC trên địa bàn huyện; tham mưu kịp thời UBND huyện chỉ đạo triển khai kịp thời các biện pháp phòng, chống dịch bệnh xảy ra trên địa bàn huyện.

#### **2. Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp:**

- Khi nhận được thông tin động vật mắc bệnh chết, có dấu hiệu bệnh Viêm da nổi cục trên trâu bò có trách nhiệm sau: Xác minh thông tin, chẩn đoán lâm sàng, điều tra ổ dịch mắc bệnh động vật; lấy mẫu xét nghiệm, xác định tác nhân gây bệnh; xác định thiệt hại do dịch bệnh gây ra; theo dõi, tổng hợp, đánh giá hiệu quả phòng, chống dịch bệnh động vật và thực hiện chế độ báo cáo theo quy định.

- Hướng dẫn thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh động vật;

- Phối hợp với UBND các xã, thị trấn tổ chức tiêm phòng vắc xin cho đàn vật nuôi; tổ chức tiêu độc khử trùng, vệ sinh môi trường; tổ chức tuyên truyền, tập huấn cho thú y xã, phường, thị trấn, các hộ có liên quan đến chăn nuôi, buôn bán, giết mổ trên địa bàn.

- Quản lý hoạt động các cơ sở giết mổ động vật tập trung; hoạt động sơ chế, chế biến, vận chuyển, kinh doanh động vật, sản phẩm động vật và vệ sinh thú y trên địa bàn huyện;

**3. Phòng Tài chính – kế hoạch:** Tham mưu Ủy ban nhân dân huyện bố trí kinh phí thực hiện công tác phòng, chống dịch bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò trên địa bàn huyện.

**4. Trung tâm Văn hóa, Thông tin và Thể thao:** Thông tin kịp thời, chính xác cho người dân về diễn biến dịch bệnh Viêm da nổi cục ở trâu, bò và các biện pháp phòng, chống dịch bệnh động vật để người dân không hoang mang, chủ động áp dụng các biện pháp phòng bệnh.

**5. Phòng Tài nguyên và Môi trường** Phối hợp Phòng Nông nghiệp và PTNT, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp hướng dẫn các biện pháp xử lý môi trường phục vụ công tác phòng, chống dịch bệnh VDNC.

**6. Công an huyện, Đội Quản lý thị trường số 8:** Phối hợp đấu tranh, ngăn chặn và xử lý các trường hợp mua bán, vận chuyển động vật, sản phẩm động vật không rõ nguồn gốc; thực hiện dừng phương tiện giao thông ra vào vùng dịch để thực hiện vệ sinh tiêu độc, khử trùng phương tiện và thực hiện các biện pháp phòng, chống bệnh VDNC.

#### **7. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn:**

- Xây dựng kế hoạch, phương án phòng, chống dịch bệnh VDNC trên địa bàn;

- Giám sát tình hình dịch bệnh, kịp thời báo cáo Ủy ban nhân dân huyện, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp; bố trí nhân lực, vật lực, chủ động triển khai các biện pháp phòng, chống dịch bệnh nhằm phát hiện sớm và nhanh chóng bao vây, khống chế dập tắt ổ dịch bệnh khi mới xuất hiện;

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền qua loa đài, họp thôn, làng, tổ dân phố để người dân và người chăn nuôi nhận thức rõ và chủ động phòng, chống dịch bệnh động vật; vận động người dân cùng chính quyền địa phương chung tay phòng chống dịch bệnh.

- Quản lý hoạt động cơ sở giết mổ nhỏ lẻ kiên quyết không cho giết mổ nếu cơ sở hoạt động không phép hoặc không đảm bảo yêu cầu vệ sinh thú y, an toàn thực phẩm;

#### **8. Các tổ chức, doanh nghiệp, hộ chăn nuôi:**

- Chấp hành nghiêm túc, đầy đủ các quy định về công tác phòng, chống dịch bệnh theo chỉ đạo, đề nghị của cơ quan có thẩm quyền.

- Thực hiện quy định hiện hành của pháp luật về chăn nuôi, thú y, phòng, chống dịch bệnh.

- Phối hợp tốt với cơ quan chức năng, thông báo kịp thời khi phát hiện tình trạng dẫu dịch, vút xác trâu, bò ốm, chết ra môi trường, hiện tượng bán chạy trâu, bò bệnh, không tuân thủ các biện pháp chống dịch của ngời chăn nuôi.

Trên đây là Kế hoạch phòng, chống bệnh Viêm da nổi cục ở trâu, bò trên địa bàn huyện Đak Đoa. Trong quá trình thực hiện kế hoạch, nếu có khó khăn, vướng mắc, các cơ quan, đơn vị, UBND xã, thị trấn kịp thời báo cáo UBND huyện để điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp. /

**Nơi nhận:**

- Sở Nông nghiệp và PTNT (b/c);
- Th/trực Huyện ủy (b/c);
- Th/trực HĐND huyện;
- Chủ tịch, các PCT UBND huyện;
- Ủy ban MTTQVN và các đoàn thể;
- Thành viên BCD PCDV ĐV huyện;
- Các cơ quan, đơn vị;
- UBND xã, thị trấn;
- Trang TTĐT UBND huyện;
- Lưu: VT, NL

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN**

**KT. CHỦ TỊCH**

**PHÓ CHỦ TỊCH**

*(Handwritten signature in blue ink)*

**Giang H'Dan**